

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Technisch Instituut Onze-Lieve-Vrouw te Oudenaarde

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	37846
	Instelling	Technisch Instituut Onze-Lieve-Vrouw
directeur		Marc VAN GANSBEKE
adres		Hoogstraat 10 - 9700 OUDENAARDE
telefoon		055-23.22.10
fax		055-23.22.18
e-mail		info@tiolv.be
website/URL		http://www.tiolv.be
	Bestuur van de instelling	972083 - VZW Katholiek Secundair Ond. Oudenaarde te OUDENAARDE
adres		Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
	Scholengemeenschap	113316 - SGKSO Vlaamse Ardennen te OUDENAARDE
adres		Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	25/10/2010, 26/10/2010, 27/10/2010, 28/10/2010, 29/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	23/11/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Herman Ros
	Teamleden	Inge Bogaert Henri Christiaen Marina Droessaert Trui Van Rie Karel Vlieghe

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Chemie, toegepaste chemie, fysica en toegepaste fysica in de tweede graad Techniek-wetenschappen	7
4.2 Gezondheids- en welzijswetenschappen in de derde graad TSO	8
4.3 Project algemene vakken in de tweede en derde graad BSO	10
4.4 Toegepaste economie (bedrijfseconomie) in de derde graad TSO Boekhouden- informatica	11
4.5 Wiskunde in de derde graad TSO Boekhouden-informatica, Gezondheids- en welzijswetenschappen, Handel en Secretariaat-talen	12
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
5.1 Personeelsbeheer	14
5.2 Professionalisering	14
5.3 Materieel beleid	15
5.4 Welzijn	15
5.5 Curriculum	15
5.6 Begeleiding	15
5.7 Evaluatie	16
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
7.1 Wat doet de school goed?	19
7.2 Wat kan de school verbeteren?	19
7.3 Wat moet de school verbeteren?	19
8. ADVIES	20
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	20

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het Technisch Instituut Onze-Lieve-Vrouw te Oudenaarde is een middelgrote school met een breed TSO- en BSO-aanbod van de studiegebieden Handel, Personenzorg en Chemie dat aansluit op de basisopties en beroepenvelden die zij in de eerste graad aanbiedt.

Het erkenningsonderzoek op basis van de geselecteerde vakken en studierichtingen heeft uitgewezen dat de school in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen realiseert voor chemie, toegepaste chemie, fysica en toegepaste fysica in de tweede graad Techniek-wetenschappen, toegepaste economie in de derde graad Boekhouden-informatica en wiskunde in de derde graad Boekhouden-informatica, Gezondheids- en welzijnswetenschappen, Handel en Secretariaat-talen. Voor deze vakken bereikt zij met haar leerlingen de doelstellingen die de leerplannen voorschrijven. Dit is niet het geval voor project algemene vakken (PAV) in de tweede en derde graad BSO en het specifiek gedeelte van de derde graad Gezondheids- en welzijnswetenschappen. Hierdoor voldoet de school niet aan alle erkenningsvoorwaarden en brengt de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies uit.

Voor PAV komen een aantal basisvaardigheden onvoldoende aan bod en is de evaluatie overwegend op kennis gericht terwijl de leerplannen vooral de nadruk leggen op vaardigheden en attitudes. Bovendien wordt de realisatie van de doelstellingen gehinderd door een onvoldoende materiële uitrusting. Vooral de ICT-mogelijkheden zijn ontoereikend. Voor de studierichting Gezondheids- en welzijnswetenschappen is er op schoolniveau sprake van een opeenstapeling van chronische en structurele tekorten (infrastructuur, leermiddelen, stagecoördinatie, toekenning stagebegeleidingsuren, ondersteuning en waardering van de vakgroep, overleg en participatieve besluitvorming). Ondanks de professionaliteit van de vakgroep betekenen deze knelpunten een ernstig risico voor de toekomstige kwaliteit van deze studierichting. Aan de grondslag van de tekorten op vak- en studierichtingsniveau liggen factoren die duidelijk gerelateerd kunnen worden aan een tekortschietend algemeen beleid en het onvermogen om de eigen kwaliteit te bewaken.

Ook uit het onderzoek van de geselecteerde procesvariabelen blijkt dat de school onvoldoende optreedt als eerste verantwoordelijke voor de eigen kwaliteit. Ofwel ontbreekt een overkoepelende visie (evaluatie- en rapporteringspraktijk), of is er onvoldoende structurele en culturele ondersteuning (leerbegeleiding). In beide gevallen leidt dit tot een lage gelijkgerichtheid en een klein draagvlak voor genomen initiatieven. Bovendien maakt de weinig doeltreffende organisatie het moeilijk om de effecten van de processen in kaart te brengen en bij te sturen. Door het gebrek aan doelgerichtheid en effectmeting kan de school haar behoeften op het vlak van deskundigheidsbevordering niet inschatten wat resulteert in een statisch professionaliseringsbeleid. De vastgelopen ontwikkelingsdynamiek blijkt ook uit de beperkte openheid voor externe beoordelingen. De aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag werden niet ter harte genomen.

Deze factoren leiden tot een stilstand in de schoolontwikkeling die het gevolg is van een verlammende beleidscontext. De aanslepende verdeeldheid op beleidsniveau heeft de beleidskracht aangetast en weegt op de samenhang van de schoolorganisatie. De malaise is tot op lerarenniveau waarneembaar en manifesteert zich in frustratie en afnemende motivatie.

De school moet dringend haar algemeen beleid nieuw leven inblazen en de inspirerende kracht terugvinden om gezamenlijk doelen te bepalen en ze in gemeenschappelijke verbondenheid te realiseren. Het engagement en de bereidheid is alvast nog voorhanden bij een groot deel van de leraren. Het schoolteam wacht op een eendrachtig leiderschap

dat hen doelgericht ondersteunt in het bereiken en nastreven van de onderwijsdoelstellingen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie vakken/structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Chemie

Fysica

Project algemene vakken

Wiskunde

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen

Graad 3 TSO Boekhouden-informatica

Graad 3 TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- recente of frequente directiewissel(s)
- veel deeltijds werkende teamleden
- lokalennood

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde vakken/structuuronderdelen volgende vaststellingen op:

4.1 Chemie, toegepaste chemie, fysica en toegepaste fysica in de tweede graad Techniek-wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Aan de gemeenschappelijke eindtermen voor wetenschappen over 'onderzoekend leren' en 'wetenschap en samenleving' wordt voldoende bijgedragen door het laboratoriumwerk en een leefwereldgerichte aanpak in de lessen. Uitzondering hierop vormt chemie in het tweede leerjaar, waar de aandacht voor contextgericht onderwijs nog te gering is. Voor toegepaste fysica in het tweede leerjaar worden zowel leerlingexperimenten als zelfstandige onderzoekjes op basis van ICT uitgevoerd. Doordat de nadruk te veel op het theoretische aspect ligt, komen experimenteervaardigheden² te weinig aan bod en kan daarvoor geen leerlijn binnen de graad worden opgebouwd. In het algemeen verloopt het laboratoriumwerk nauwgezet en leveren de leerlingen kwaliteitsvolle verslagen en werkjes af. Aan het zelfstandig leren stellen van onderzoeksvragen wordt minder aandacht besteed.
- Het klasklimaat is gericht op leren en de leerlingen werken doorgaans actief mee. Het studiepeil is goed. Zowel in de lessen als in het cursusmateriaal is er aandacht voor structuur en synthese. De cursussen chemie zijn voor een aantal aspecten toe aan actualisering: in het eerste leerjaar stroken een aantal begrippen en definities niet met wat het leerplan voorschrijft (elektronenbanen, valentie, ...). Enkele foutieve begrippen komen ook voor in examenopgaven. De cursus chemie in het tweede leerjaar is weinig beeldrijk waardoor de leerlingen visuele ondersteuning bij de theoretische begrippen missen.
- De leerlingen worden degelijk voorbereid op toetsen en examens en krijgen hierover voldoende feedback, zij het dat over remediërvorstellen weinig is terug te vinden in leerlingenagenda's en rapporten. Er wordt zowel binnen als buiten de lessen ondersteuning geboden aan leerlingen met vakproblemen. De aanpak voor leren leren is leraargebonden en wordt niet aangestuurd op schoolniveau. Leraarafhankelijk zijn er waardevolle initiatieven met betrekking tot begeleid zelfstandig leren en zelf-en peerevaluatie.
- Voor de onderzochte vakken voldoen infrastructuur en leermiddelen, met inbegrip van ICT. Uit de lokalenbezetting en de vakgroepverslagen blijkt echter dat dit geenszins het geval is voor alle wetenschapsvakken in de school. Een structureel tekort aan wetenschapslokalen en leermiddelen hypothekeert ieder schooljaar de leerplanrealisatie in een aantal wetenschappelijke vakken. De beschikbare infrastructuur wordt wel goed benut. Positief is de grote aandacht voor veilig werken in de labs. De ICT-integratie is globaal goed maar leraargebonden. Geleidelijk neemt ook het gebruik van het elektronisch leerplatform toe.
- De leerlingenevaluatie sluit voldoende aan bij de leerplandoelstellingen. Wel kan het systematisch hernemen van identieke examenopgaven leiden tot minder betrouwbare resultaten. De opgaven zijn doorgaans levensecht en ze peilen naar kennis, inzicht en vaardigheden. Voor chemie in het tweede leerjaar zijn de opgaven weinig gekoppeld aan de realiteit en overwegend gericht op inzicht. Hierdoor wordt de lat bijzonder hoog

² Leerplan D/2001/0279/019 – 2.2 Algemene doelstellingen p.42

gelegd. Ook de zinvolheid van een theoretisch examen voor toegepaste chemie kan in dit verband in vraag worden gesteld. De evaluatie van leerlingenpractica verloopt hoofdzakelijk via permanente evaluatie en is zowel proces- als productgericht. De criteria die hiervoor worden gebruikt zijn leraarafhankelijk en naar de leerlingen toe niet eenvormig. De leerlingenresultaten voldoen, maar zijn beduidend zwakker voor chemie en toegepaste chemie in het tweede leerjaar.

- De vakgroepwerking heeft nog niet geleid tot intensieve samenwerking rond pedagogisch-didactische aspecten. Gemeenschappelijke reflectie over het onderwijsproces en de evaluatiepraktijk en het doorgeven van voorbeelden van goede praktijk en nascholingservaringen vormen uitdagingen voor de toekomst.

4.2 Gezondheids- en welzijnswetenschappen in de derde graad TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De eindconclusie 'voldoet niet' is niet gerelateerd aan de huidige kwaliteit van de opleiding, maar is een rechtstreeks gevolg van chronische en structurele problemen op schoolniveau. Dat deze problemen na herhaald aandringen van het lerarenteam op het niveau van de schoolleiding en het schoolbestuur onopgelost blijven, maakt de garantie op toekomstige kwaliteit erg fragiel. De vakgroep vertoont naast een groot engagement tekenen van toenemende moedeloosheid en frustratie en getuigt van een gevoel van onderwaardering vanuit het beleid. Dit is een bijkomende risicofactor.
- Op het vlak van infrastructuur en leermiddelen is er een opeenstapeling van tekorten. Ondanks de hoge bezettingsgraad het studiegebied Personenzorg (342 leerlingen in het schooljaar 2009-2010) beschikt de school slechts over één verzorgingslokaal, enkele verouderde didactische keukens en een lokaal voor huishoudelijke taken dat zich in de kelderverdieping bevindt. Van een polyvalent lokaal voor opvoedkunde is geen sprake. Deze situatie heeft voor gevolg dat leraren voortdurend onderling van lokaal moeten wisselen, leermiddelen moeten verhuizen naar gewone leslokalen en in hun planning permanent rekening moeten houden met de gegeven tekorten. De uitrusting van het verzorgingslokaal is niet in overeenstemming met de minimale materiële vereisten van het leerplan. Omdat er voor opvoedkunde geen leermiddelen zijn, zien de leraren zich genoodzaakt daar zelf voor in te staan. Het schoolbestuur beweert met de aankoop van een extra gebouw deze knelpunten op te lossen, maar de onderhandelingen hebben voorlopig nog geen concreet resultaat opgeleverd. Wanneer er een oplossing komt, blijft een onbeantwoorde vraag.
- Ondanks de aanzienlijke omvang van leerlingenstages voorziet de school voor geen enkele van haar studierichtingen in enige vorm van stagecoördinatie. Nochtans opteert het beleid ervoor om de stages als PV-uren te organiseren en creëert het op die manier het ambt van technisch adviseur coördinator. Uit de feitelijke taakinfilling blijkt dat er, met uitzondering voor de component voeding, van ondersteuning en return aan de vakgroepen geen sprake is. Alle administratieve, organisatorische en juridische taken komen dan ook op de schouders van het lerarenteam terecht. De schoolleiding gaat al jaar en dag voorbij aan de reële taakbelasting die aan dit takenpakket verbonden is.
- Er is een chronische discrepantie tussen de toegekende uren stagebegeleiding en de feitelijk gepresteerde begeleiding. De keuze om de stages op te vatten als een combinatie van observerende en participerende stages houdt immers in dat de begeleiding arbeidsintensief is. Dat het beleid geen enkel zicht heeft op alle deeltaken die met de stagebegeleiding verbonden zijn, heeft meerdere oorzaken. Er is geen schooleigen visie op de inkleuring van de stages in de verschillende studierichtingen, er is onvoldoende overleg tussen het beleid en de vakgroepen en er is op schoolniveau geen verfijnd overzicht van de activiteiten van de stagebegeleiders. Een dergelijk overzicht maakt volgens de regelgeving nochtans verplicht deel uit van het algemeen stagedossier.

- Het wegwerken van alle bovenvermelde tekorten vereist een sterker beleidsvoerend vermogen in combinatie met een participatieve besluitvorming. Het is aan de schoolleiding om in overleg met het schoolbestuur die condities en randvoorwaarden te creëren die een billijke taakbelasting en een blijvende kwaliteitsvolle leerplanrealisatie mogelijk maken. De zorg voor de minimale materiële vereisten en het naleven van de regelgeving in verband met de stages vormen slechts het begin van een omvattend verbetertraject.
- Ondanks de ondermaatse condities slaagt de vakgroep erin om de leerplandoelen kwaliteitsvol te realiseren. Het onderzoek naar de leerplanrealisatie heeft betrekking op de vakken gezondheid en welzijn (TV Verzorging), psychologie en pedagogiek (TV Opvoedkunde) en seminarie/stages (TV Verzorging/Opvoedkunde) in de derde graad. Het studiepeil is voor alle onderzochte vakken goed tot zeer goed. De leerplandoelen worden met veel zin voor diepgang en variatie gerealiseerd. Bovendien krijgen de leerlingen heel wat kansen om kennis-, vaardigheids- en attitudinale doelen geïntegreerd te verwerven. Het curriculum is sterk op het werkveld betrokken en heeft een hoge actualiteitswaarde.
- Het studiemateriaal, de opdrachten en de begeleidingsinstrumenten die het lerarenteam in overleg en samenspraak heeft ontwikkeld, zijn goed gestructureerd en qua vormgeving bijzonder verzorgd. Naast ondersteunende kennis zijn er heel wat oefeningen en casussen die focussen op inzicht en toepassing. Ze betekenen een extra impuls in het kader van eigentijds en levensecht onderwijs.
- De initiatieven die vanuit het vak seminarie worden ontwikkeld, resulteren in een gevarieerde en diepgaande verkenning van het brede werkveld. Op die manier krijgt de leerplanrealisatie voor de andere vakken een extra impuls. De werkvormen (gastsprekers, projecten, workshops en studiebezoeken) zorgen niet alleen voor sterke realiteits- en contextgebonden invulling, maar ondersteunen eveneens de actieve betrokkenheid van de leerlingen.
- De geïntegreerde proef (GIP) die in III, 2 een belangrijke plaats krijgt binnen het seminarie is een voorbeeld van goede praktijk. Binnen een overkoepelend leerplangericht thema, zijn er vanuit alle vakken doordachte en boeiende opdrachten geformuleerd. Het geheel is een combinatie van individueel studiewerk en groepswork. De instructiebundel en het logboek ondersteunen het leerproces. De meerderheid van de werkstukken tonen aan dat de leerlingen een zeer behoorlijk niveau weten te bereiken.
- In tegenstelling tot het seminarie mikken de stages op een beperkt aantal doelgroepen. De stageactiviteitenlijsten sluiten aan bij de leerplandoelen, maar zijn nog onvoldoende verfijnd afgestemd op de specificiteit van de stageplaats en het leerproces van de individuele leerling. De voorbereiding op de stages is degelijk en de stageopdrachten zijn uitdagend.
- De organisatie van het lessenrooster bevordert de leerplanrealisatie. Zo goed als alle vakken van het specifiek gedeelte worden in blokken van aaneensluitende lessen georganiseerd. Dit biedt heel wat mogelijkheden voor complexere taken en activerende werkvormen.
- De professionele knowhow van het lerarenteam is dankzij een gedegen kennis van het werkveld en het leerplan hoog. Die professionaliteit wordt versterkt door een vakgroepwerking die een voorbeeld is van goede praktijk. De agendapunten zijn breed: de vakgroep besteedt heel wat aandacht aan planningsaspecten, studiemateriaal, leerlingenevaluatie, stages en GIP. Het intensief overleg en het reflecterend vermogen vormen onbetwistbare elementen van meerwaarde.
- De evaluatie is een evenwichtige weerspiegeling van de leerplanrealisatie en sluit voor alle componenten nauw aan bij de leerplandoelen. Zowel voor de stages als voor de geïntegreerde proef wordt niet alleen het eindresultaat, maar ook het proces zorgvuldig geëvalueerd en bijgestuurd. De criteria zijn transparant en de leerlingen worden via reflectieopdrachten gestimuleerd tot zelfevaluatie.

- De leerlingresultaten zijn behoorlijk tot goed. Er zijn weinig leerlingen met structurele tekorten voor de vakken van het specifiek gedeelte. Deze trend zet zich verder in de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs. Zo goed als alle leerlingen kiezen voor een professionele bachelor en zijn daar opvallend succesvol in: ze scoren gemiddeld genomen beter dan hun Vlaamse studiegenoten.

4.3 Project algemene vakken in de tweede en derde graad BSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- Een aantal leerplandoelen m.b.t. ondersteunende basisvaardigheden worden onvoldoende gerealiseerd. Dat zijn vooral die doelen die beantwoorden aan de eindtermen van de domeinen 'functionele informatieverwerking en -verwerking' en 'organisatiebekwaamheid'. De leerlingen worden veel te zelden uitgedaagd om onder begeleiding of zelfstandig relevante en toegankelijke informatie te vinden, selecteren en gebruiken. Daarin worden ze in belangrijke mate gehinderd door het ontbreken van kwantitatief en kwalitatief voldoende ICT-mogelijkheden. De school beschikt niet over de uitrusting die in de leerplannen als minimaal wordt beschouwd. Eén karig uitgerust vaklokaal volstaat niet om met de ongeveer 150 PAV-leerlingen de leerplandoelen te realiseren.
- De leerstof wordt doorgaans aangeboden in een gesloten onderwijssituatie met vooraf geformuleerde en afgebakende leerinhouden die jaar na jaar behandeld worden en op dezelfde manier geëvalueerd worden (identieke proefwerkvragen). Dit gaat gepaard met een sterke sturing van het onderwijsleerproces die de leerlingen te weinig activeert. Daardoor worden de doelstellingen die gericht zijn op het individueel en in groep uitvoeren van opdrachten onvoldoende gerealiseerd en blijft de reflectie daarop achterwege. Reflectie is volgens het leerplan nochtans inherent aan het vak en moet voortdurend aan bod komen.
- De leerplandoelen m.b.t. maatschappelijke vaardigheden komen uitvoerig aan bod. De gekozen thema's sluiten aan bij de leerinhouden die in de leerplannen aan die doelen gekoppeld worden. In de derde graad is er te weinig aandacht voor het verkennen en leren gebruik maken van maatschappelijke voorzieningen. De behandeling van de thema's wordt zelden gekoppeld aan ervaringsgerichte activiteiten. De actualiteit komt aan bod, maar de inbreng hierin van de leerlingen zelf is beperkt.
- De leerplandoelen m.b.t. wiskundige vaardigheden worden voldoende gerealiseerd, zij het niet altijd in een functionele context. De integratie ervan in het leerstofaanbod van de derde graad is veeleer beperkt.
- De taalvaardigheden komen aan bod, maar de taaltaken zijn niet altijd gericht op het tot stand brengen van functionele communicatie zoals het leerplan voorschrijft.
- De integratie van de verschillende leerplanrubrieken is aanwezig in het leerstofaanbod, zij het niet altijd in een evenwichtige verhouding. In de evaluatie- en rapporteringspraktijk worden de leerplancomponenten echter onvoldoende geïntegreerd. In de tweede graad worden de proefwerkvragen opgedeeld in de afzonderlijke vakken die deel uitmaken in PAV. In de rapportcommentaren wordt verwezen naar de verschillende deelvakken.
- De evaluatie beantwoordt niet aan de validiteitseisen. Daar waar de leerplannen doelstellingen formuleren die betrekking hebben op vaardigheden en attitudes, ligt het zwaartepunt van de evaluatie op het evalueren van cognitieve doelen. Zowel voor de examens als de toetsen overwegen reproductieve vragen over de behandelde thema's en de actualiteit. De attitudebeoordeling gebeurt op basis van een gelijkvormig instrument, maar de scores worden enkel meegeteld voor de examens. Het instrument wordt door de leraren niet op een gelijkgerichte manier gebruikt.
- Het ontbreken van vakspecifieke afspraken kenmerkt een vakgroepwerking die overwegend informeel verloopt en weinig diepgang kent. De formele

vakvergaderingen behandelen thema's van praktische en organisatorische aard. Agendapunten m.b.t. deskundigheidsbevordering, leerbegeleiding, evaluatie- en rapporteringspraktijk worden zelden aangeraakt. De vakgroep zond onvoldoende signalen uit naar het beleidsniveau dat de uitrusting niet beantwoordt aan de leerplanvereisten. Er is nochtans voldoende engagement en leerlingbetrokkenheid in de vakgroep voorhanden om in onderlinge samenwerking te bouwen aan leerplangericht curriculum.

4.4 Toegepaste economie (bedrijfseconomie) in de derde graad TSO Boekhouden-informatica

Voldoet

Vaststellingen

- De toepassing van het geïntegreerd leerplan bevindt zich in haar derde schooljaar. Het doorgemaakte leerproces heeft een resem ervaringen losgeweekt. Hierbij is het positief dat de leraren bewust onderkennen dat pedagogisch verantwoorde leerstofverschuivingen binnen de graad het geïntegreerd karakter van het leerplan sterker vooropzetten.
- Via de kennis van en het inzicht in het leerplanconcept zit de realisering van inhouden en doelstellingen op schema. De taakbekommernis en leerbereidheid – o.a. via nascholing - staan garant voor een vlotte leerplanrealisering. Aansluitend op het studierichtingsprofiel en de algemene pedagogisch-didactische wenken worden activerende werkvormen - aangevuld met bedrijfsbezoeken en gastsprekers – soms ietwat te weinig aangeboord. Aan de andere kant worden met het bedrijfseconomisch simulatiespel en de arbeidsoriënterende werkweek krachtige leeromgevingen gecreëerd. Verder kan ook het actualiteitsprincipe m.b.t. economische en juridische items intenser toegepast worden (zelfwerkzaamheid van de leerlingen, ook in het eindjaar).
- Er is een goede interferentie tussen de drie grote leerstofdelen van het vak bedrijfseconomie³. Het professionele boekhoudpakket wordt hierbij voldoende ingeoeffend (blokuren). Doorheen het geautomatiseerd boekhoudproces staat het inzicht in de boekingsmechanismen en de jaarrekening centraal. Dit is geen sinecure en moet continu geoefend en bewaakt worden, o.a. via de beredeneringsschema's en herhalingsmomenten. Er wordt sterk de nadruk gelegd op de kwalitatieve analyse van de jaarrekeningen. De analyse is gelinkt aan de financiële organisatie van de ondernemingen en aan de onderliggende bedrijfseconomische context met een verlengstuk naar het elementaire kostprijscconcept.
- In het onderwijsleerproces werken de ICT- leerplandoelstellingen ondersteunend. Het extra-uur maakt het mogelijk om via gevarieerde opgaven en toepassingen in moeilijkheidsgraad de ICT-geletterdheid van de leerlingen op te trekken. Ook wordt het elektronische platform regelmatig aangewend voor oefeningen en opdrachten. De blog op het platform i.v.m. de arbeidsoriënterende werkweek is een voorbeeld van goede praktijk.
- In het teken van de vele uitdagingen staat een vakoverschrijdende leerplanstudie - uitmondend in dito overleg - nog niet in de steigers. Kortom, het gaat hier om duurzame dwarsverbindingen met wiskunde en de taalvakken (zie het leerplan p. 10 en 19). Tijdens het vakoverleg worden in se geen onderwijskundige punten geagendeerd.
- Om de professionaliteit te ondersteunen, is een informatie- en documentatiepunt met didactische naslagwerken, vaktijdschriften en magazines niet beschikbaar. De leraren kunnen wel informatie verwerven via digitale weg.

³ Van de boekhouding bij de start van de onderneming over de boekhoudkundige verrichtingen tot de boekhouding als beleidsinstrument (D/2007/0279/002).

- Er wordt de nodige aandacht besteed aan leerbegeleiding in termen van structureren en inzichtelijk redeneren (boekhoudkundige schema's). Soms verloopt dit moeizaam door de studiementaliteit van de leerlingen (vooral in III,1). Vakremediërende commentaren op de maandrapporten komen heel sporadisch voor. De leerlingen worden wel goed voorbereid op de examens: toetsen en examens liggen in elkaars verlengde.
- De toetsen, taken en examens zijn representatief voor de inhouden en doelstellingen van het leerplan. De evaluatie is van een voldoende niveau. De kennis-, inzichts- en toepassingsvragen komen in de vrij omvangrijke examens evenwichtig aan bod. Ook worden de vaardigheden i.v.m. het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen geëvalueerd, alsook de toepassing van het boekhoudpakket. De puntenverdeling is transparant. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd met een gerichte terugkoppeling naar de leerlingen. De gemiddelde eindresultaten liggen onder de totale klasgemiddelden (2009-2010). Slechts 1 leerling behaalt 70 procent en meer. Dat geeft niet enkel een duiding van de studie-inzet, maar ook van het behoorlijke niveau van de examens.
- De geïntegreerde proef wordt qua concept en evaluatie behoorlijk voorbereid, georganiseerd en uitgevoerd. Het is een geïntegreerd project in relatie tot het studierichtingsprofiel. Niettemin is er nog een groeimarge gezien wiskunde niet aan bod komt. De leerlingen worden tijdens de uitwerking van de proef adequaat begeleid. De puntenverdeling voor de afzonderlijke opdrachten is duidelijk (productgerichte evaluatie). Tijdens het traject van de uitvoering zijn er tevens tussentijdse evaluaties. Een verfijnde attitudelijst wordt niet gehanteerd, tenzij voor het opmaken van een website (toegepaste informatica).
- De arbeidsoriënterende werkweek levert ongetwijfeld een meerwaarde op. Ze is naar opzet en organisatie een zuivere extra-murosactiviteit (omzendbrief van 05/05/2004). De richtlijnen van de stageregeling zijn hier niet van toepassing. Documenten opstellen en hanteren onder de benaming stage zorgen enkel voor verwarring.

4.5 Wiskunde in de derde graad TSO Boekhouden-informatica, Gezondheids- en welzijnswetenschappen, Handel en Secretariaten

Voldoet

Vaststellingen

- Zowel voor de basisvorming in de doorgelichte studierichtingen als voor het specifieke gedeelte in Boekhouden-informatica worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Toch heeft de school voor een aantal aspecten werkpunten, deels op school- en vakgroepniveau, deels op leraarniveau. Dit heeft grotendeels te maken met het feit dat de vakgroep op onvoldoende wijze geïnformeerd is over de inhoud van het doorlichtingsverslag van november 2001 waardoor de daar opgenomen werkpunten onvoldoende zijn aangepakt.
- De school hanteert de juiste leerplannen en tracht de leerplanrealisatie te bewaken door het opleggen van planningsdocumenten. Deze worden echter onvoldoende ingezet als bewakingsinstrumenten voor de leerplanrealisatie. Uit de lesobservaties en documentenstudie blijkt dat het leerboek of de (zeer verzorgd opgestelde) cursus sturend is voor de behandeling van de leerinhouden. Hierdoor krijgen de na te streven beheersingsgraden, opgelegd in het leerplan, en de leerplandoelstellingen rond de vakgebonden vaardigheden en attitudes⁴ niet altijd het juiste gewicht bij de evaluatie.
- Positief is dat wiskunde via deelopdrachten statistiek opgenomen is in de geïntegreerde proeven in de studierichting Gezondheids- en welzijnswetenschappen.

⁴ Deze doelstellingen zijn gekoppeld aan de eindtermen wiskunde 1 tot en met 9 en aan eindterm 17.

- Hoewel de leerplannen bij de minimale materiële vereisten de noodzaak beschrijven van een vlotte toegang tot computerlokalen voor de ICT-ondersteuning, blijft de ICT-integratie in alle groepen te sterk beperkt tot een (doorgedreven) gebruik van de grafische rekenmachine (GRM) ten gevolge van een vaste inroostering van informaticaverwante vakken in de computerklassen.
- Het formele vakgroepoverleg is schoolbreed georganiseerd en is beperkt tot een tweetal vergaderingen met verslag per schooljaar. Inhoudelijk wordt daarin vooral gerapporteerd over de materiële noden en over de intenties tot het volgen van nascholingen. Leerplanstudie, het uitwerken van leerlijnen over de graden heen en de multiplicatie van de opgedane kennis uit nascholingen ontbreken. Wellicht is ten gevolge hiervan de nascholingsgraad veeleer beperkt. De vakgroep buigt zich evenmin over de zwakkere resultaten in een aantal klasgroepen. Positief is wel dat leraren gezamenlijk examens opstellen voor groepen die hetzelfde leerplan volgen.
- In de lessen heerst meestal een goed leerklimaat, de frontale werkvormen overheersen maar de leraar tracht alle leerlingen zo veel mogelijk te betrekken in het onderwijsleergesprek. Deze centraal aangestuurde aanpak biedt niet alle leerlingen voldoende uitdagingen. Binnenklasdifferentiatie en alternatieve werkvormen komen minder voor.
- De leerlingen noteren het behandelde lesonderwerp in hun agenda, die verder ook gebruikt wordt om de resultaten van toetsen mee te delen. De beschikbare ruimte voor werkplanning wordt in dit document onvoldoende aangewend.
- Naast rapportering via de agenda krijgen de leerlingen vaak mondeling commentaar bij de leerprestaties. Als er al schriftelijke commentaren op maand- en tri/semesterrapporten genoteerd worden, zijn die bemoedigend of vaststellend, weinig remediërend. Toch blijkt dat leraren inspanningen doen om zwakkere resultaten bij te sturen door toetsen te laten hermaken en/of extra oefeningen aan te bieden al of niet via het elektronisch leerplatform. De leraren staan daarvoor over de middag ter beschikking van de leerlingen. Gebrek aan gestructureerd opvolgen in een leerlingvolgsysteem en onvoldoende communicatie hierover naar de ouders maakt dat niet alle leerlingen op dit aanbod ingaan.
- Er wordt voldoende frequent getoetst met vragen die peilen naar kennis en toepassingen, maar de rapportering focust alleen op het product. Een schriftelijke rapportering over de vakgebonden vaardigheden en attitudes ontbreekt. Wel wordt op de maandrapporten gecommuniceerd met een lettercode over de leerhouding en het gedrag. Niet bij alle prestaties dagelijks werk is een puntenindeling voorzien zodat ook de transparantie van de evaluatiecriteria ontbreekt.
- De proefwerkvragen zijn verzorgd opgesteld en bevatten allen een puntenindeling. De in 2001 vastgestelde cultuur, die vragen ongewijzigd jaar na jaar te gebruikt, blijft sterk de bovenhand houden. Niet altijd zijn deze vragenreeksen voldoende gebaseerd op de basisdoelstellingen van het leerplan. Enkele examens zijn zeer lang met veel gelijkaardige vragen zodat de leerlingen veeleer op uithoudingsvermogen getest worden.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- De school heeft een visie op deskundigheidsbevordering uitgeschreven waarbij een belangrijke rol voor de scholengemeenschap is weggelegd. Het nascholingsplan is evenwel een statisch document, gezien het nascholingsplan van 2010-2011 volledig identiek is aan het nascholingsplan van 2007-2008-2009. Zodoende bevat het ook achterhaalde informatie. Het nascholingsplan is ook niet echt gebaseerd op een beginsituatieanalyse. De nascholingsbehoeften van de vakgroepen worden wel in kaart gebracht. Daarnaast bevat het nascholingsplan duidelijke afspraken over interne procedures (i.v.m. aanvragen, vervangingen en rapportering). Er is daarnaast een merkbare achterstand in de functioneringsgesprekken. Zodoende kunnen de individuele ontwikkelings- en opleidingsbehoeften van het personeel moeilijk gedetecteerd worden.
- Afgaande op de besteding van de nascholingsgelden is de nascholingsgraad laag. Er werden in 2008 en 2009 grote overschotten geboekt.
- De school inventariseert de gevolgde nascholing. Daaruit blijkt dat de spreiding over de vakken en de personeelsleden zeer ongelijk is. Dit is een betekenisvol signaal voor de graad van leerbereidheid binnen het korps (zie ook de overschotten op de nascholingsbudgetten). Voor sommige vakken wordt omzeggens geen vakgerichte nascholing gevolgd (bijv. Nederlands, wetenschappen en geschiedenis), terwijl verschillende leraren voor andere disciplines zich wel inschreven voor nascholing (bijv. Engels, Frans, economie, informatica, TO en wiskunde). Wat de algemeen pedagogische nascholing betreft, overwegen nascholingen m.b.t. ICT-toepassingen, met name het gebruik van het digitaal platform, naast thema's over taalbeleid.
- De school vraagt een evaluatie van gevolgde nascholing. Er wordt zowel gepeild naar de bespreking in de vakgroep als naar de bruikbaarheid voor de klaspraktijk. De hamvraag is of die gegevens verder worden onderzocht op school- en vakniveau om de effecten in kaart te brengen. Het is dan ook onduidelijk in hoeverre gevolgde nascholing gemultipliseerd wordt. Daarover bieden de verslagen van de vakwerkgroepen weinig informatie. Veel heeft te maken met de geringe professionele werking van de vakgroepen die zich toespitsen op items van praktische en organisatorische aard. Zelden worden onderwijskundige thema's diepgaand behandeld. Recentelijk kwamen er beleidsimpulsen om de vakgroepwerking te professionaliseren door vaste agendapunten op te leggen (bijv. taalbeleid, evaluatie). Het schoolbeleid i.v.m. de vakgroepwerking is trouwens een nascholingsprioriteit in de opeenvolgende plannen.
- De vaststelling van het nascholingsbeleid – als verplichte adviesbevoegdheid – komt niet op de agenda van de schoolraad (Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad – 2 april 2004 – punt 5.4.2.1). Hierdoor worden kansen gemist om een breed gedragen professionaliseringsbeleid uit te werken.
- Uit de beschikbare verslagen van lokaal overlegcomité blijkt dat het nascholingsplan jaarlijks niet op de agenda komt ter goedkeuring (Decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs - 08 mei 2009 - art. 8). Dit is een inbreuk op de regelgeving.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- De leerbegeleiding wordt verantwoord vanuit een visie die vervat is in het schoolwerkplan en een basiszorgpakket voor alle leerlingen vooropstelt. Het basiszorgpakket staat voor het geheel aan concrete maatregelen die de organisatie- en planningsvaardigheden van leerlingen ondersteunen. Met deze visie gaat het beleid ervan uit dat alle leraren een sleutelrol kunnen spelen op het vlak van leerbegeleiding.
- Het basiszorgpakket wordt aangevuld met een aantal initiatieven van de werkgroep 'leren leren', het GOK-team en het taalteam. Van structurele overlegmomenten tussen die teams is evenwel weinig of geen sprake; ze functioneren in hoofdzaak los van elkaar.
- In de eerste graad is er extra aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen 'leren leren' binnen het lesuur leefsleutels, het vak Nederlands en de projecten in de B-stroom. Ook in de tweede graad vervult het vak Nederlands een voortrekkersrol. Het beleid promoot dat alle leraren zich scharen achter de maatregelen van de werkgroep 'leren leren', maar in welke mate dit stimuleringsbeleid ook tot concrete resultaten leidt, blijft een open vraag. Het draagvlak van de werkgroep blijkt omwille van het vrijblijvend karakter van het engagement veeleer beperkt.
- Ook het GOK-team is actief op het vlak van leerbegeleiding. De school werkt met een getrappt systeem van remediëring. Als de ondersteuning van de vakleraar onvoldoende effect heeft, wordt er doorverwezen naar de huiswerkbegeleiding. Hier krijgt de leerling een traject op maat aangeboden. Voor leerlingen met een complexe of diepgaande zorgbehoeften, worden nog extra maatregelen genomen. De terugkoppeling van de remediëringsinitiatieven naar de vakleraren gebeurt niet volgens een gestructureerd patroon. De begeleidende klassenraden volgen evenmin systematisch de geboden remediëring op, zodat effectmeting doorgaans uitblijft.
- Het taalbeleid maakt eveneens deel uit van de leerbegeleiding. De beginsituatie van de leerlingen van het eerste leerjaar op taalvlak wordt via een taaltest in kaart gebracht. Deze test geeft evenwel alleen een beeld van het beheersingsniveau van de leerlingen op het vlak van spelling. Naar de andere taalvaardigheden wordt niet gepeild. Leerlingen met een manifeste uitval kunnen terecht bij de huiswerkbegeleiding. Het taalbeleid wordt gecoördineerd door het taalteam. De initiatieven in het kader van taalvaardigheidsonderwijs kunnen niet rekenen op een grote betrokkenheid van de leraren. Het kleine draagvlak beperkt de slagkracht van het taalbeleid en ontmoedigt de initiatiefnemers.
- Ondanks de zinvolle initiatieven en het engagement van alle betrokkenen getuigt de leerbegeleiding van weinig samenhang. Het beleid geeft geen impulsen voor visieontwikkeling, is weinig of niet betrokken bij structurele overlegmomenten, weet de verbeterpunten die de teams zelf aangeven niet te realiseren, zorgt niet voor dwarsverbanden tussen teams en brengt de effecten van alle geleverde

inspanningen niet in kaart. De eindeloze versnippering van taken, opdrachten en uren getuigt van een gebrek aan visie en ondergraaft de slagkracht van het geheel. Dit zorgt bij de leerlingenbegeleiders en de betrokken teams voor een permanent gevoel van 'brandjes blussen'.

- De school beschikt niet over een geïntegreerd leerlingvolgsysteem en de notulen van de begeleidende klassenraden zijn te minimaal ingevuld om een beeld te kunnen geven van de leer- en begeleidingstrajecten. Zo goed als alle belangrijke informatie over leerlingen wordt via informele contacten doorspeeld. De versnippering op het niveau van de initiatieven weerspiegelt zich op het niveau van informatie- en gegevensbeheer. Er is geen enkele structuur om effecten, vorderingen en trajecten op een professionele manier in kaart te brengen. Een dergelijke benadering is niet alleen tijdrovend en onsamenhangend, maar ook bijzonder inefficiënt. Het beleid heeft dan ook geen enkele basis om echt beleid te kunnen voeren en de kwaliteit van haar dagdagelijkse werking te bewaken of bij te sturen.
- De school evalueert jaarlijks haar werking in het schoolwerkplan. Die evaluatie leidt tot bijstellingen, maar op het vlak van de leerbegeleiding gaat het slechts om cosmetische ingrepen. Het beleid is er nog niet in geslaagd om de fundamentele knelpunten op te lossen.
- Leerbegeleiding is reeds in het vorig doorlichtingsverslag als werkpunt naar voor geschoven. De vaststellingen tijdens de huidige doorlichting tonen aan dat de school op dit vlak is blijven stilstaan. Het beleidsvoerend vermogen en de ontwikkelingsdynamiek blijken te beperkt om fundamentele vooruitgang te boeken.
- Op het vlak van de leerbegeleiding werden weinig interne en/of externe professionaliseringsinitiatieven genomen.

5.7 Evaluatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5.7.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school heeft geen uitgeschreven visie over het evalueren van leerlingen. Er zijn geen afspraken over de validiteit van de evaluatie en de representativiteit ten aanzien van de leerplannen. De weinige richtlijnen die er zijn, hebben te maken met organisatorische aspecten. Voor de taalkwaliteit van toets- en proefwerkvragen heeft het taalteam een checklist uitgewerkt.
- De school heeft de verhouding tussen dagelijks werk en examens vastgelegd op 1/3 tegenover 2/3 ongeacht de graad of onderwijsvorm. Deze ongenueanceerde verdeelsleutel heeft binnen de school nog niet geleid tot reflectie op basis van de prestatieverschillen voor dagelijks werk en examens. Voor een aantal vakken en in een aantal studierichtingen werd vastgesteld dat de gehanteerde evaluatiecriteria voor DW en voor PW sterk van elkaar verschillen en/of dat leerlingen door deze aanpak onvoldoende geleerd hebben om grotere gehelen te verwerken.
- De concrete invulling van de evaluatie vertrekt in een aantal doorgelichte vakken van de leerinhouden van het leerboek of de cursus waardoor er onvoldoende gewaakt wordt om de evaluatie te gebruiken als verantwoording van de leerplanrealisatie.
- Hoewel bij de doorlichting in 2001 het frequente hergebruik van proefwerkvragen werdesignaleerd, heeft de school hiervoor weinig actie ondernomen. In verschillende vakken behoort het ongewijzigd gebruiken van identieke vragen jaar na jaar nog tot de evaluatiecultuur.
- De vele onvoldoendes wijzen op een evaluatiepraktijk die niet opgevat wordt ter ondersteuning van het leerproces, maar vooral gericht is op resultaatbepaling. De evaluatie is meestal beperkt tot productevaluatie en peilt vaak hoofdzakelijk naar

reproductie. Gezondheids- en welzijnswetenschappen vormt hierop een uitzondering. Ze wordt onvoldoende ingezet als element om na te gaan of het leerproces bij de leerlingen resulteert in vooruitgang, om het onderwijsleerproces zelf bij te sturen, om te differentiëren en om leerlingen te remediëren en te begeleiden. Binnen een aantal vakgroepen worden gelijke examens opgesteld, overleg over de graden heen of tussen verschillende vakken voor aanverwante of gemeenschappelijke onderwerpen in studierichtingen is er niet.

- Voor de GIP werden opdrachtenbundels uitgewerkt met duidelijke instructies over inhoud en vorm. De evaluatie bestaat hier wel uit een product- en procesgedeelte. Ook bij de stagebeoordeling is een procesevaluatie opgenomen.
- In het attesteringsbeleid is recentelijk een duidelijke koerswijziging opgetreden: het aantal uitgestelde beslissingen is drastisch verminderd. Uit een steekproef van de uitgestelde beslissingen in het vorige schooljaar blijkt dat deze zelden toegekend werden op basis van de elementen die in de regelgeving beschreven staan: in uitzonderlijke individuele gevallen wanneer de delibererende klassenraad over onvoldoende gegevens beschikt om in juni de studie te bekrachtigen. De betrokken leerlingen waren nagenoeg het hele schooljaar aanwezig en de beslissingen werden alleen toegekend op basis van het onvoldoende presteren in het schooljaar. In de perceptie van vele leraren is het geven van een zogenaamd herexamen nog het aanbieden van een laatste kans.
- Door het ontbreken van een schoolvisie op evaluatie gebeurt de beoordeling van vakgebonden vaardigheden en attitudes niet gelijkgericht: in een aantal (deel)vakken hanteert men een SAM-schaal, voor andere vakken worden deze leerplandoelstellingen niet opgenomen in de evaluatie. Hierdoor is de evaluatie er onvoldoende representatief.

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

Vaststellingen

- Rond rapporteren heeft de school nog geen visie ontwikkeld. De rapportering gebeurt via drie kanalen: rapport, schoolagenda en contactmomenten met ouders. De rapportfrequentie ligt vast.
- De maandrapporten bevatten per vak een cijfer op 10 en een globale beoordeling van leerhouding en gedrag (beiden in de vorm van een lettercode). De rapporten aan het eind van het trimester (in de eerste en de tweede graad) of aan het einde van het semester (in de derde graad) geven per vak het behaalde percent dagelijks werk, proefwerk en totaal en een totaalpercent met klasgemiddelde. Leerlingen en ouders beschikken niet over een totaalbeeld voor dagelijks werk en voor examens, noch over enige referentiewaarden per vak.
- De rapportering is overwegend cijfermatig. Commentaren zijn zeldzaam en bevatten weinig informatie over het leerproces en hoe het kan bijgestuurd worden. Doorgaans wordt verwezen naar studie- en gedragshouding.
- De rapportering voor stages en geïntegreerde proeven verloopt behoorlijk kwaliteitsvol, zowel naar product als proces.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Stroeve professionele relaties op beleidsniveau staan een effectieve beleidsvoering in de weg. Gebrek aan samenwerking en wederzijdse uitwisseling van deskundigheid hypothekeert de doelgerichtheid en doeltreffendheid van de schoolwerking. Het resulteert in een stilstand van de schoolontwikkeling en in een imminente desintegratie van de schoolorganisatie. De ambivalente beleidssituatie weegt op de motivatie en het welbevinden van het schoolteam, verzuurt de sfeer van verbondenheid en ondergraaft de gezamenlijke doelgerichtheid. In het schoolteam is nochtans voldoende engagement en professionele betrokkenheid aanwezig om een hecht team te smeden dat – indien geïnspireerd door een gemeenschappelijke visie - doelgericht kan afgestemd worden op de realisatie van vooropgestelde objectieven.
- De weinig stabiele structurele onderbouw van de onderwijsorganisatie biedt onvoldoende ondersteuning aan de onderwijsprocessen. Diverse werkgroepen werken niet complementair en de besluitvormingsprocessen verlopen niet transparant met efficiëntieverlies tot gevolg.
- De beleidscontext is niet bevorderlijk voor de interne kwaliteitsbewaking. De school beschikt niet over een systeem om haar decretale taak als eerste bewaker van de eigen kwaliteit waar te maken. Er zijn wel geïsoleerde vormen van zelfreflectie op het niveau van de werkgroepen.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Engagement van de leraren
- Leerlingbetrokken pedagogische aanpak in de lessen

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Vakgroepwerking
- Leerbegeleiding
- Deskundigheidsbevordering
- Evaluatiepraktijk
- Rapporteringspraktijk
- Welbevinden van het personeel

Wat betreft het algemeen beleid

- Visieontwikkeling
- Gemeenschappelijke doelgerichtheid
- Interne kwaliteitszorg
- Samenhang van de schoolorganisatie

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor project algemene vakken (PAV) in de tweede en derde graad BSO.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte van de derde graad TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- De toepassing van de besluitvormingsprocedure i.v.m. de vaststelling van het nascholingsbeleid op de schoolraad (Decreet van 2 april 2004, art. 19 tot 22).

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen uitgezonderd die hieronder vermeld worden.

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO	Project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Project algemene vakken	
Graad 3 TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen		het geheel van de specifieke vorming

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Herman Ros

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Marc Van Gansbeke